

Tessen, Tetchu

V tomto článku sa budeme venovať dvom nie príliš známym zbraňam, ktoré sa vyučujú v systéme Kobudo Kwai VIP a v našom klube Kobudo Kai. Obidve zbrane sú veľmi nenápadné a prakticky použiteľné v reálnej sebaobrane.

Tessen

Tessen je bezpochyby japonská zbraň starých samurajov. Dnes ju poznáme ako jednostopovú palicu (1 stopa = 31-36 cm) a aj táto zbraň patrí do rodiny štýlu Kukishin-Ryu.

Pôvodne sa táto zbraň vyvinula z vejára samurajských bojovníkov. Vejáre samurajov poznáme v dvoch verziách: Gunsen (bojový vejár) a Tessen (železný vejár). Už v starých dobách mala táto zbraň nechvályhodnú povest'. Využívala sa na odrážanie, krytie a parírovanie súperovej zbrane a ťažké kovové okraje sa používali ako smrtonosná útočná zbraň. Niekedy sa kvôli tomu na okraje pridávali železné háčiky a zranenia boli ešte smrteľnejšie. Niekedy sa vejár vyrábala zo železných, alebo oceľových rebier, medzi ktorými bola napnutá látka.

Bojové umenie s vejárom, alebo tiež Tessen Jutsu, bolo obľúbené medzi učiteľmi šermu šógunov na dvore rodu Tokugawa v Edo (dnešné Tokio) i na dvore cisára v Kyote. Pretože v prítomnosti šóguna i cisára bolo prísne zakázané nosiť meče, Tessen bol výborným riešením a odpoveďou na požiadavku osobnej sebaobrany pri dvore. Sú dochované

príbehy o samurajoch, ktorý za použitia Tessen u vyhrali súboje proti meču. Vejár bol výborný

prostriedok aj v prípade, že samuraja napadla osoba nižšieho postavenia a ten sa mohol brániť bez toho, aby svoj meč „zhanobil“ krvou nešťachtica a nebojovníka. Vejár slúžil i ako obrana tváre, alebo inej časti tela proti letiacim hviezdiciam Ninjov. Neskôr túto zbraň prebrali japonskí policajti (Keisatsu Kan) a rozvinuli ju do umenia menom Keisatsu Jutsu. Je založené na technikách šermu (Ken Jutsu) a techniky boja bez zbrane (Ju Jutsu). Ich úlohou bolo zneškodniť, zajať a transportovať delikventa bez zranenia. A tak bojové umenie zmenilo cieľ z usmrtenia protivníka na jeho zneškodnenie. Vejár však bol symbolom postavenia v spoločnosti a policajtov začali časom robiť dobrovoľníci na plný i čiastočný úväzok (Komono a

Goyoukiki), miestni dobrovoľníci (Otokodate) i ne-samuraji. Preto sa z vejára stala obyčajná palica. Kvôli svojej nenápadnosti ju začali používať i Ninjovia a pouliční banditi. Zvykli používať dutý Tessen a do nej si ukrývali nôž, čím sa zbraň stávala nebezpečnejšou.

V dnešnej dobe používajú Tessen rôzne školy Aikido, Ju Jutsu a školy Kobudo. Medzi najznámejšie patria Okazaki-ha Shin Tenshin Shin'yo Ryu, Matayoshi Ryu i naša škola palíc, Kukishin Ryu. V našom klube sa však práca s Tessenom vyučuje na pokročilejšom stupni práce s Hanbo Jutsu.

Dĺžka Tessen u mala byť medzi 31 a 33 centimetrov. Priemer by mal byť asi na hrúbku prostredníka, v klube Kobudo Kai však kvôli dlhšej životnosti používame rozmer 2,5 – 2,8 cm. Ako materiál by sa malo používať tvrdé drevo, prípadne tvrdený plast. V žiadnom prípade nie ohybné, alebo pružné drevo.

Použitie tejto zbrane je jedinečné pri boji na krátku vzdialenosť. Vďaka svojej dĺžke sa využíva na páky na ruky, prsty a nohy, ako aj škrtenie a transport súpera. Je samozrejmé, že vďaka svojej nenápadnosti je skvele využiteľné pri útokoch na krátku vzdialenosť, kde môže spevniť päsť, prípadne sa ňou udiera na citlivé a vitálne body na ľudskom tele.

Do dnešného dňa som sa nestretol so žiadnou formálnou zostavou, Kata, s Tessenom

Už z vymenovaného môžeme vidieť, že Tessen je kvôli svojej dostupnosti zbraňou vhodnou pre bežnú sebaobranu a že v rukách skúseného bojovníka sa mení na nebezpečnú zbraň. Je vysoko variabilná a je len na škodu, že nie je tak známa ako jej ostatní dlhší súrodenci z rodín palíc

Tetchu

Tetchu je najmenšou zbraňou, ktorá sa využíva v našom systéme. Jej pôvod môžeme len odhadovať, avšak podľa spôsobu používania je podľa môjho názoru jej pôvod v Japonsku. V dnešnej dobe je takmer neznáma, i keď princípy s ňou sa učia vo väčšine kurzov sebaobrany a na školeniach pre osobných strážcov a ochranku.

Meria 10 – 15 cm a jej hrúbka by nemala presahovať 1,5 cm. A svojimi rozmermi asi najviac pripomína ceruzku, alebo pero.

Dôvod, prečo je taká nebezpečná, je jednoduchý. U tejto zbrane asi najviac účinkuje moment prekvapenia a pokiaľ ho v rámci sebaobrany premeškáme, tak druhú šancu už nedostaneme. Aj preto je obrana s touto zbraňou maximálne efektívna a smrtonosná.

Útoky sú vedené výhradne na mäkké a citlivé tkanivá a väzivá ako sú oči, spánky, krk, krčná jamka, podpazušie, medzirebrový priestor, svaly a podobne. Dá sa použiť i pri pákoch na prsty, avšak to už si vyžaduje vysoký cvik a zručnosť.

Kobudo sa snaží pri sebaobrane využiť nástroje denného použitia, všetko čo je okolo nás. A malé a krátke zbrane nás učia týmto princípom asi najlepšie.

Učia nás použiť rovnaké princípy s kľúčmi, mobilom, ceruzkami a dávajú nám reálnu šancu obrániť sa v priamom ohrození

Prpravil: Mgr. Igor Vakoš

Foto: autor

www.kobudo.eu

